

Sygn. akt: I C 989/21 upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 września 2023r.

Sąd Rejonowy w Kętrzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Małgorzata Kłek
Protokolant:	Starszy sekretarz sądowy Beata Bukiejko

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 września 2023 r. w K.

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko W. M.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego W. M. na rzecz powoda (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 710 (siedemset dziesięć) zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11.12.2018 r. do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego W. M. na rzecz powoda (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 872,02 zł (osiemset siedemdziesiąt dwa złote i dwa grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu,

III. przyznaje radcy prawnemu K. B. kwotę 332,10 zł (trzysta trzydzieści dwa złote i dziesięć groszy) w tym kwotę 62,10 zł (sześćdziesiąt dwa złote i dziesięć groszy) tytułem podatku VAT, tytułem wynagrodzenia za czynności kuratora pozwanego, którego miejsce pobytu nie jest znane oraz zwrot wydatków w kwocie 17 zł (siedemnaście złotych), które wypłacić z zaliczki uiszczonej przez powoda,

IV. orzeka zwrot powodowi (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 0,90 zł (dziewięćdziesiąt groszy) tytułem niewykorzystanej zaliczki.

Sygn. akt I C 989/21

UZASADNIENIE

Powód (...) S. A. z siedzibą w W. pozwem wniesionym w dniu 21 października 2019 r. w elektronicznym postępowaniu upominawczym wniósł o zasądzenie od pozwanego W. M. kwoty 710 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.12.2018 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów postępowania w tym opłaty od pozwu, prowizji od transakcji. W uzasadnieniu żądania pozwu powód wskazał, iż w dniu wystawienia wezwania do zapłaty pozwany zawarł z powodem umowę przewozu poprzez skorzystanie z usług przewozowych świadczonych przez powoda nie posiadając przy tym ważnego biletu na przejazd. Osoba upoważniona przez powoda do kontroli biletów wystawiła zgodnie z obowiązującymi przepisami wezwanie do zapłaty wskazujące wysokość opłaty za przejazd naliczonej zgodnie z taryfą obowiązującą u powoda za przejazd na wybranej przez niego relacji oraz opłaty dodatkowej naliczanej zgodnie z obowiązującymi przepisami wraz z wezwaniem do uiszczenia należności w terminie 21 dni, wręczonym

podróżnemu za jego własnoręcznym podpisem. Powód wzywając do zapłaty przedstawił pozwanemu pisemną propozycję uregulowania należności zredukowanej do sumy kwot opłaty taryfowej oraz 25% kwoty opłaty dodatkowej pod warunkiem dokonania wpłaty w terminie 14 dni od daty przejazdu. Pozwany z tej możliwości nie skorzystał. Żądane pozwem odsetki mają charakter odsetek ustawowych za opóźnienie. Okres naliczania odsetek biegnie od dnia następnego po dniu wymagalności ustalonego na 21 dzień od dnia przejazdu. Do dnia wniesienia pozwu pozwany nie uiścił kwoty roszczenia.

Kurator ustanowiony dla pozwanego W. M., którego miejsce pobytu nie jest znane, w osobie radcy prawnego K. B., w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości, nieobciążanie pozwanego kosztami postępowania, zasądzenie na rzecz radcy prawnego K. B. wynagrodzenia za czynności kuratora wykonywane z urzędu według norm przepisanych, powiększonego o podatek VAT, albowiem nie zostało ono opłacone ani w całości ani w części. Kurator pozwanego zakwestionował roszczenie powoda co do zasady jak i co do wysokości jako całkowicie nieuzasadnione i nieudowodnione. Kurator podniósł, iż powód nie wykazał, w jaki sposób dokonał wyliczenia roszczenia, w tym opłaty dodatkowej. Kurator zakwestionował, aby odległość między T. a R. wynosiła 294 kilometry, co miałyby rzekomo uzasadniać wysokość dochodzonego roszczenia przez powoda. Kurator zakwestionował także zasadność kosztów, których zasądzenia od powoda domaga się pozwany, a także fakt rzeczywistego jego poniesienia. Wskazał, iż powód dochodzi chociażby zwrotu kosztów postępowania wynikających z ustanowienia dwóch pełnomocników będących pracownikami spółki, co generuje dodatkowe, niepotrzebne koszty. Kurator pozwanego podniósł zarzut przedawnienia roszczenia, wskazując, iż na kopii wezwania do zapłaty załączonego do pozwu w miejscu miesiąca widnieje rzymska cyfra (...), co oznacza, że do domniemanego zdarzenia miało dojść w lutym 2018 r., wobec czego roszczenie powoda uległo przedawnieniu. Kurator pozwanego z ostrożności zakwestionował również „podpis podróżnego” zawarty na załączonym do pozwu w formie kserokopii wezwaniu do zapłaty. Podpis jest nieczytelny, nie identyfikuje on osoby. Ponadto „wezwanie” nie posiada waloru dowodu z dokumentów. Kurator pozwanego z ostrożności zakwestionował także sam fakt przejazdu pozwanego bez biletu. Kurator zakwestionował także, że powód podjął jakiegokolwiek czynności mające rozstrzygnąć spor w sposób polubowny, wobec czego powództwo winno zostać oddalone jako przedwczesne.

W kolejnych pismach procesowych powód podtrzymał swoje stanowisko w sprawie. W piśmie procesowym z dnia 07.06.2023 r. (k. 126-129) powód wniósł o oddalenie zarzutów pozwanego jako bezzasadnych. Powód wniósł także o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu w łącznej kwocie 872,92 zł. Powód wskazał w szczególności, iż przedstawiona przez powoda kopia (protokołu) wezwania do zapłaty pozostająca w jego dyspozycji nosi tytuł (...) i nie posiada pouczeń, gdyż jest to egzemplarz pozostający w dyspozycji przewoźnika. Egzemplarz wezwania do zapłaty wraz ze stosownymi pouczeniami otrzymuje podróżny. Powód wskazał, iż oryginał wezwania do zapłaty wraz ze stosownymi pouczeniami oraz drukiem przekazu płatniczego pozwany otrzymał w momencie jego wystawienia, co potwierdził własnoręcznym podpisem.

W piśmie z dnia 31 lipca 2023 r. (k. 142) kurator pozwanego podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Sąd ustalił co następuje :

W dniu 19 listopada 2018 r. pozwany W. M. zawarł z powodem (...) S. A. z siedzibą w W. umowę przewozu poprzez skorzystanie z usług przewozowych świadczonych przez powoda na trasie od stacji R. do stacji T. przez K. Główny nie posiadając przy tym ważnego biletu na przejazd. W związku z powyższym osoba upoważniona przez powoda do kontroli biletów wystawiła pozwanemu W. M. wezwanie do zapłaty – protokół o numerze (...). Pozwany pokwitował odbiór wezwania do zapłaty własnoręcznym podpisem. Tożsamość pozwanego została ustalona na podstawie dowodu osobistego wydanej przez Wójta Gminy W. w dniu 08.05.2017 r.

(dowód : kopia protokołu - wezwania do zapłaty z dnia 19.11.2018 r. k. 26)

Oplata za przejazd w dniu 19.11.2018 r. na trasie relacji R. – T. przez K. Główny o odległości 294 kilometry wynosiła 60 złotych. Oplata dodatkowa związana z brakiem biletu na przejazd pozwanego po wskazanej trasie wynosiła 650 zł. Pozwany zobowiązany był do zapłaty łącznie kwoty 710 zł w terminie 21 dni od doręczenia wezwania do zapłaty.

(dowód : cennik usług przewozowych Spółki (...) k. 29- 31, kopia wezwania do zapłaty z dnia 19.11.2018 r. k. 26)

Sąd zważył co następuje :

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości .

Sąd ustalił stan faktyczny w niniejszej sprawie na podstawie przedłożonych przez powoda dowodów , w tym w szczególności kopii protokołu - wezwania do zapłaty z dnia 19.11.2018 r. (k. 26) oraz wydruku cennika usług przewozowych Spółki (...) (k. 29- 31), które Sąd uznał za wiarygodne . Wskazać należy, iż wydruki komputerowe i kserokopie dokumentów mogą być uznane za dowód innego rodzaju niż dowód z dokumentu na mocy art. 308 kpc . W ocenie Sądu brak jest podstaw do kwestionowania ich wiarygodności.

Pozwany , zastępowany przez kuratora , zakwestionował roszczenia powoda co do zasady i wysokości jak też podniósł zarzut przedawnienia dochodzonego pozwem roszczenia . Zarzuty te nie zasługiwały na uwzględnienie.

Podstawą prawną dochodzonego przez powoda roszczenia są przepisy ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe. Zgodnie z art. 16 ust. 1 w/w ustawy umowę przewozu zawiera się przez nabycie biletu na przejazd przed rozpoczęciem podróży lub spełnienie innych określonych przez przewoźnika lub organizatora publicznego transportu zbiorowego warunków dostępu do środka transportowego, a w razie ich nieustalenia - przez samo zajęcie miejsca w środku transportowym. Stosownie do treści art. 33a ust. 1 w/w ustawy przewoźnik lub organizator publicznego transportu zbiorowego albo osoba przez niego upoważniona, legitymując się identyfikatorem umieszczonym w widocznym miejscu, może dokonywać kontroli dokumentów przewozu osób lub bagażu. W razie stwierdzenia braku odpowiedniego dokumentu przewozu przewoźnik lub organizator publicznego transportu zbiorowego albo osoba przez niego upoważniona pobiera właściwą należność za przewóz i opłatę dodatkową albo wystawia wezwanie do zapłaty (art. 33 a ust.6 w/w ustawy). Przewoźnik lub organizator publicznego transportu zbiorowego albo osoba przez niego upoważniona ma prawo w razie odmowy zapłacenia należności - żądać okazania dokumentu umożliwiającego stwierdzenie tożsamości podróżnego (art. 33a ust.7 pkt 1 w/w ustawy).

Sposób ustalania wysokości opłat dodatkowych pobieranych w razie braku odpowiedniego dokumentu przewozu regulują przepisy Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie sposobu ustalania wysokości opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób, zabranych ze sobą do przewozu rzeczy i zwierząt oraz wysokości opłaty manipulacyjnej z dnia 20 stycznia 2005r. wydane na podstawie art. 34 a ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. - Prawo przewozowe. Zgodnie z §2 pkt 1 w/w rozporządzenia wysokość opłaty dodatkowej ustala się, biorąc za podstawę cenę najtańszego biletu jednorazowego normalnego stosowaną przez danego przewoźnika jako 50-krotność tej ceny za przejazd bez odpowiedniego dokumentu przewozu.

W ocenie Sądu zarzuty pozwanego kwestionujące skorzystanie przez pozwanego z usługi przewozu świadczonej przez powoda w dniu 19.11.2018 r. , tożsamość osoby pozwanego jak też autentyczność jego podpisu na przedłożonym przez powoda protokole - wezwaniu do zapłaty o numerze (...) (k. 26) są bezzasadne jako sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. .

Dane pozwanego – jako osoby korzystającej z usługi przewozu świadczonej przez powoda w dniu 19.11.2018 r. – zostały ustalone przez osobę upoważnioną przez powoda do kontroli biletów na podstawie dokumentu tożsamości przedstawionego przez podróżnego i szczegółowo zawarte w protokole - wezwaniu do zapłaty poprzez podanie oprócz imion i nazwiska pozwanego także numeru PESEL, daty urodzenia , serii i numeru dowodu osobistego , daty jego wystawienia i organu wystawiającego. Dane te są zgodne z danymi pozwanego ustalonymi na podstawie bazy PESEL (wydruk k. 49 - za wyjątkiem serii i numeru dowodu osobistego oraz organu wystawiającego). Jak wynika z informacji uzyskanej z Urzędu Miejskiego w K. dowód osobisty pozwanego o numerze CEP (...) wydany przez Wójta Gminy W.

(wskazany w protokole - wezwaniu do zapłaty k. 26) został unieważniony w dniu 30.06.2020 r. z powodu jego utraty. Z powyższego wynika, iż pozwany w dacie zdarzenia tj. 19.11.2018 r. dysponował wskazanym dowodem osobistym opisanym w wezwaniu do zapłaty (k. 26), który to dokument stał się podstawą ustalenia tożsamości pozwanego. Zgodzić się należy z powodem, iż nie wszedłby on w posiadanie tak szczegółowych danych pozwanego, gdyby ten nie okazał osobie kontrolującej bilety dokumentu tożsamości, co jest zgodne z zasadami doświadczenia życiowego. Brak jest także podstaw do kwestionowania autentyczności podpisu pozwanego na przedłożonym przez powoda wezwaniu do zapłaty (k. 26). Fakt, iż podpis ten jest nieczytelny, nie przesądza o braku autentyczności podpisu. Ponadto strona pozwana - kwestionując (z ostrożności) autentyczność podpisu pozwanego na wezwaniu do zapłaty, okoliczności tej nie wykazała.

Nie zasługują na uwzględnienie także zarzuty pozwanego kwestionujące zasadność i wysokość należności dochodzonej pozwem. W ocenie Sądu powód wykazał przedłożonymi dowodami zasadność i wysokość wskazanego w pozwie roszczenia.

Pozwany W. M. poprzez zajęcie miejsca w środku transportowym – pociągu na trasie od stacji R. do stacji T. przez K. Główny zawarł z powodem umowę przewozu. Pozwany był zatem zobowiązany dokonać opłaty za przewóz. Brak jest podstaw do kwestionowania ustalonej przez powoda w wezwaniu do zapłaty należności za przewóz na kwotę 60 zł (jako cena biletu). Wskazana w tym wezwaniu odległość pomiędzy stacjami określona na 294 kilometry nie odbiega istotnie od rzeczywistej odległości (około 280 kilometrów), jeśli się uwzględni trasę połączenia przez K. Główny. Cena należności za przewóz została ustalona na kwotę 60 zł zgodnie z cennikiem usług przewozowych (k. 29-31) odpowiednim dla trasy o odległości w przedziale od 291-300 kilometrów w klasie 2. Natomiast opłata dodatkowa została ustalona na podstawie art. 33 a ust.6 ustawy prawo przewozowe zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie sposobu ustalania wysokości opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób, zabranych ze sobą do przewozu rzeczy i zwierząt oraz wysokości opłaty manipulacyjnej z dnia 20 stycznia 2005 r. jako 50-krotność ceny najtańszego biletu jednorazowego normalnego. Jak wynika z cennika usług przewozowych Spółki (...) (k. 29-31) najtańszy bilet normalny w dacie zdarzenia kosztował 13 zł.

Sąd nie podzielił także zarzutu pozwanego przedwczesności powództwa. Pozwany odebrał wezwanie do zapłaty, co potwierdził własnoręcznym podpisem (k. 26). W wezwaniu tym został określony termin spełnienia świadczenia przez pozwanego na 21 dni. Tak więc zarówno wysokość należności powoda jak i termin zapłaty były znane pozwanemu w dniu otrzymania wezwania do zapłaty tj. 19.11.2018 r. Wskazać należy, iż powód nie miał możliwości skierowania do pozwanego dodatkowego przedsądowego wezwania do zapłaty, pozwany do protokołu (k. 26) podał brak miejsca zamieszkania.

Nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut pozwanego przedawnienia roszczenia.

W ocenie Sądu data zdarzenia – skorzystania przez pozwanego z usług przewozowych powoda bez posiadania biletu – wskazana w protokole (k. 26) na 19 listopada 2018 r. nie budzi wątpliwości. Twierdzenia pozwanego, iż data ta została określona cyfrą rzymską jako oznaczenie miesiąca i zdarzenie miało miejsce 19 lutego 2018 jest dowolną interpretacją pozwanego.

Co do zasady roszczenia dochodzone na podstawie ustawy prawo przewozowe lub przepisów wydanych w jej wykonaniu przedawniają się z upływem roku, przy czym dla roszczeń z tytułu zapłaty lub zwrotu należności przedawnienie biegnie od dnia zapłaty, a gdy jej nie było od dnia, w którym powinna była nastąpić (art. 77 ustawy prawo przewozowe).

W niniejszej sprawie upływ terminu przedawnienia roszczenia powoda przypadał na 19.11.2019 r. Bieg terminu przedawnienia został przerwany przez powoda, który w dniu 21 października 2019 r. złożył pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Wobec czego roszczenia dochodzone pozwem nie uległo przedawnieniu.

W konsekwencji stwierdzić należy, iż powód wykazał przedstawionymi wyżej dowodami, iż pozwany skorzystał z usługi przewozu świadczonej przez powoda w dniu 19.11.2018 r., w związku z czym zobowiązany był do zapłaty

należności za przewóz i opłaty dodatkowej w łącznej wysokości 710 zł . Termin wymagalności roszczenia przypadał na dzień 10.12.2018 r.

Wobec powyższego Sąd uwzględnił powództwo w całości zasadzając od pozwanego na rzecz powoda dochodzoną pozwem kwotę .

Sąd uwzględnił także żądanie pozwu co do przyznania odsetek ustawowych za opóźnienie od zasądzonej od pozwanego należności.

Zgodnie z treścią art. 481 § 1 kc jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Mając na uwadze, iż pozwany od dnia 11.12.2018 r. pozostawał w zwłoce z zapłatą należności żądanie powoda zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie w świetle wyżej powołanych przepisów zasługiwało na uwzględnienie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98§1 i 2 kpc, uznając , iż pozwany jako strona przegrywająca proces jest zobowiązany zwrócić powodowi poniesione przez niego koszty procesu w łącznej kwocie 872,02 zł, na które składały się : opłata od pozwu 100 zł , opłata za przelew – 0,19 zł , koszty notarialnego poświadczenia pełnomocnictw 2 x 7,38 zł (k. 22, 89), opłaty skarbowe od pełnomocnictw 2 x 17 zł (k. 23, 90), koszt wniosku o udostępnienie danych adresowych pozwanego 48 zł (k. 32), koszty doręczenia korespondencji przez komornika sądowego 157,31 zł i 168,66 zł (k. 64, 66 , 92) , zaliczka na wynagrodzenie kuratora wykorzystana do kwoty 349,10 zł . Sąd nie uwzględnił zarzutu pozwanego co do niezasadności zwrotu powodowi kosztów ustanowienia dwóch pełnomocników. Koszty poniesione przez powoda związane z ustanowieniem pełnomocników dotyczyły notarialnego poświadczenia za zgodność z oryginałem pełnomocnictw oraz opłaty z skarbowej od pełnomocnictw a konieczność ich poniesienia została przez powoda uzasadniona zmianami organizacyjnymi w toku postępowania.

O wynagrodzeniu radcy prawnego, kuratora ustanowionego dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego i zwrocie wydatków , Sąd rozstrzygnął zgodnie z treścią art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, § 1 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej w zw. z §5 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych mając na uwadze nakład pracy kuratora, wartość przedmiotu sprawy . Wynagrodzenie kuratora zostało powiększone o należny podatek VAT.

O zwrocie powodowi niewykorzystanej zaliczki orzeczono na podstawie art. 84 ust. 2 w zw. z art. 80 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.